Naše Beseda

ČASOVÉ VERŠE.

Píše Netunický.

První rána třeskla
v dálné Francii,
ozvěna zalétla
ke Columbii.

Jsou to její hoši
plni nadšení,
kteří pro vlast život
dáti nelení.

Pro vlast a pro lidskost,
práva národů —
přinese jich oběť
dobrou úrodu!

První jejich výstřel
do Atilly řad,
v jejichž srdce démon
zvířectví se vkradl.

Vzedmula se prsa,
oheň zjasnil zrak
dítek Columbie —
možno-li jinak!

Zahřmělo již dělo,
promluvil Strýc Sam,
uzná nepřítel, že
není to "bluff", klam?

Blíží se již doba,
— není daleká —
kdy z hrůz vysvobodí
člověk člověka.

Zahřmí brzy děla
v stech a tisících,
probudí se jaro
v srdcích trpících.

Nedopustí Strýček,
aby Atilly
hordy lidstva krví
svět snad zbarvily.

Podejme mu ráme
každý dle svých sil,
konejme povinnost,
vyplňme svůj díl.

Když ne tělo, zlato,
dobrou vůli dej,
neměj svědomí své
nikdo na prodej.

Nedej dopustiti
slova křivého
na Strýce a kopni
zrádce lstivého.

Hřměte děla, hřměte,
buďte v zákopy,
byste vypudily
kaisera pochopy.

Hřměte pro Francii,
neustaňte dřív,
dokud Prušák bude
plenit jejích niv.

Hřměte silou hromu
Srbska k záchraně,
i národů jiných
k svaté obraně.

K obraně nám tolik
drahé Čechie
dřív, než kalich jedu
na dno dopije!

DOPISY OD NAŠICH HOCHŮ.

Všechny ty dobré naše hochy upozorňujeme, a zvláště, kteří nám dopisy k otištění zasílají, by nám udali vždy správnou adresu, chtějí-li totiž, aby jim "Pokrok" správně docházel. Hoši, dopisujte, neboť vaši přátelé a četní známí s toužebností zprávy o vašich zkušenostech a vojenském životě očekávají. —

* * *

Hempstead Camp Mills,
Long Island, N. Y.

Ctěná redakce "Pokroku", nejdříve přijměte ode mne srdečný pozdrav! Jelikož mám právě poněkud času, chci vám tudíž zase něco nového sdělit. Posledně psal jsem vám ze Charlotte, N. C., nyní ale jsme již opět na novém místě a sice na Long Island, N. Y. Cesta ze Charlotte byla celkem veselá; vyjeli jsme v 10 hodin večer a druhé den večer jsme přijeli do Washington, D. C., kde jsme měli příležitost spatřiti "Bílý Dům" a kapitol Spoj. Států. — Na to příští den ráno přijeli jsme do velkých tunelů, pak jsme projeli New Yorkem a za ním konečně vlak zastavil a my jsme byli na místě, při čemž jsme zvěděli, že jsme na ostrově, ačkoliv jsme přes žádnou vodu nejeli, vlak totiž projel tunely pod řekou. Nežli jsme asi polovinu svých věcí vyložili, bylo již značně pozdě večer. Muselo zde silně pršet a také v pondělí m. t. zde velmi pršelo a při tom od nedalekého moře vanul studený vítr. Vzalo nám to opět dosti práce uvésti zde své věci do pořádku. Nyní jsme zde dostávali vojenské stejnokroje a spodní zimní prádlo, boty a vůbec vše, co vojín potřebuje a nemusíme tudíž trpět zimou, ačkoliv jinak je zde počasí přítomně dosti příjemné. Zde se též nalézá jedna z největších vzduchoplavecких stanic, tak že zde každý den krouží nad námi aeroplany, jež časem pozorujeme. — Minulé neděle byl jsem v New Yorku, který jsem si, jak nejlépe se dalo, prohlédl. Včera, to jest 1. listopadu, panoval zde tak prudký vítr, že nám porazil stan; v té chvíli jste nás měli vidět, jak jsme vylézali z teplého lůžka a v dešti znovu stavěli stan, což se nám po čertech špatně zamlouvalo. My jsme si však přece z toho ničeho nedělali, ať již pršelo, jak chtělo a každý křičel — hoši, spěchejte, je chladno! Dnes nás zase očkovali a to již po sedmé. Stravu zde dostáváme dobrou, tak že si vůbec nemáme na co stěžovat. Nemáme zde sice příliš krásné místo, myslím ale, že zde dlouho tábořit nebudeme, ježto jsme vším dobře připraveni na odjezd. Nyní ale musím již dopis ukončit, jest pozdě a druzí hoši chtějí jíti spat. Podruhé ale zase něco napíši a dám dobrým našim krajanům vědět, jak pokračujeme. V úctě, zůstáváme vaši — James A. Havlíj, Anton Cacek a Richard Cacek, 147 Field Artill., 41. Division, Hempstead Camp Mills, Long Island, N. Y.

* * *

Ze střelnice, 21. října, 1917.

Ctěná redakce "Pokroku"!

Již asi týden tomu jest, co jsme dokončili střílení na rekord. Já jsem udělal "Marksman", a dostávám každý měsíc o $2.00 více. Havel jest "Sharpshooter" a dostává $3.00 každý měsíc. Asi za týden pojedem domů po měsíčním bydlení pod stany. Zajímavější a namáhavější práce jest tak zvaný "Combat firing". Jest to polní tažení a v tom musí každá setnina ukázat, jak jest dovedná v čas války. Popíši vám jeden den. Ráno v 8 hodin jsme stáli připravení s plnou válečnou výzbrojí. Nejhorší jest ten "pack" co se nosí na zádech, v němž si každý nese vše potřebné. Mimo to nese náčiní na dělání zákopů, pak nezbytnou pušku, bayonet a — hrůzo — 370 patron. Na americkém vojínu, kam se chmátne, všude se najdou patrony. Vše to tak tíží, že se zdá, jako by někdo seděl člověku na zádech. Vyzbrojeni až po zuby a obtěžkáni jako soumaři, jsme vyšli. Před tím se přečetl rozkaz: Nepřítel dvě míle od našeho tábora, jednu míli jižně od Kole kole pass" drive out enemy! Jaký jest náš nepřítel? Jsou to figury z tvrdého papíru vystřižené, zobrazující vojína, jak v kleče střílí. Při tom jsou tak nabarveny, by nebyly snadno k rozeznání od krajiny. Mimo to leží v trávě a v tom hawaiském chrastí. Jakmile se počne střílet, tedy rostou jako houby kolem dokola. Co stojí stále, ty jsou jako přední hlídka a jest jich pouze 8. Jiné jest nemožno vidět a kde jsou, o tom ani potuchy nemáme. První věcí bylo, že se poslaly stráže, by chránily hlavní voj před přepadnutím. Jest to "Advance Guard", která jde před vojem asi půl míle a ta chrání před přepadnutím z předu. Ti, když uhlídají nepřítele, tedy dají povel a hlavní voj udělá válečnou formaci a není přepaden v houfu. Stejné povinnosti mají "Right flankers" po pravé straně, "Left flankers" po levé straně a "Rear guard" chrání ze zadu. Jest to na způsob ruky. Prsty jsou přední stráže a hlavní voj jest dlaň. Naše četa 8 mužů byla poslána co "left flank". Jakmile bylo vše hotovo, tedy jsme vyrazili ku předu. Přes po kolena vysokou a hustou trávou, přes houštiny a rokliny jsme se drali s těmi ranci ku předu. Po hodinovém pochodu dali přední stráže signál, že uhlídaly přední voj nepřátelů. Sdělily jeho směr. Tu našich "left, right a rear guards" nebylo třeba, tedy nás povolali k hlavní síle. Sotva jsme se sešli, tu opět se začlo postupovat, ale po chvíli jsme stanuli v krásné stinnými stromy porostlé roklině. Tam jsme shodili naše rance a posedali, s každého se jen pot řinul. Tak jsme tam seděli od 9:30 do 12 hod. v poledne. Tu přišel náš setník a dal povel nastoupit. Tedy zase naše břemena na záda a již jsme vyšli. Vyšli jsme pouze z těch stromů na svah a tam dal opět povel udělat válečnou linii. To jest, že všichni stojí v jedné řadě jeden od druhého asi dva střevíce vzdálen. Tím se poskytuje velmi chudý terč nepříteli. Tím se naše setnina roztáhla jako had. Hned po tom dal povel nabít; sotva jsme nabili, tedy hvízdl a celá linie pomalu do toho prudkého svahu se začala smout. Za malou chvíli jsme se jako krtci vydrápali na vrch ven z rokle. Tam jsme se co možno nejvíc sehnuli a běželi ku předu. Ten hrozný ranec tížil jako skála. Tak jsme doběhli na okraj druhé, ale již velmi rozsáhlé a rovnější rokliny, kde opět setník hvízdl a my sebou pěkně "luskli" na zem. Můj ranec mě trochu přitlačil, tak že jsem nosem klovl do zemi. Terče jsme vůbec neviděli až setník řekl: "Targets 12 o'clock 500 yards". Tím se rozumí, že jsou nepřátelé rovně před námi a 500 yardů vzdáleni. Hned jsme je uviděli, bylo jich osm a těžko od křoví k rozeznání. Hned na to dal povel "Commence firing!" Salva zahřměla a již to praskalo a mně po každé ráně až hlava zabrněla. Můj soused ležel těsně u mne a na jeho pušce dírka, níž plyn uniká, zrovna byla u mého levého ucha. Nebylo to možno vydržet, tedy jsem rychle vytáhl z pásu kousek vaty a strčil do ucha a znovu jsem začal střílet. Tu opět zní povely v té vřavě: "Targets 1 o'clock 800 yards switch firing!" Tu hned se posadily mušky na 800 yardů a stříleli jsme na druhou stranu té rokliny, kde celá řada těch terčů se vynořila. Sotva jsme na ně soustředili palbu, znovu signál: "Targets 10 o'clok 550 yards." Zase se rychle musely mušky stočit a palbu na druhou stranu, kde celá řada těch nepřátel stála, soustředit. Tam jsme chvilku obcě chrlili, když v tom se ozvala píšťala "Suspend firing". Povstali jsme a trubač zatroubil. Kolem těch terčů z děr se vynořovali vojáci a prohlíželi účinek našich kulek. Pak dali signál, jak jsme stříleli, velitel praporu ku slovu "score" poznamenal "excellent". Zase jsme šli zpět do rokliny a tam odpočívali. Podíval jsem se na hodinky, byly 2 hodiny odpoledne. Na to za chvíli dali nám povel jít domů. Každý hladov a dost utrmácen, tedy s radostí jsme to šlapali zpět do tábora. Přišli jsme domů, rance slítly s ramen, a šli prvně k obědu. Dali nám tak zv. mezi námi 'government straight', to jest zrovna tak dobré, jako by nás asi pětkrát probnali kolem tábora. Po tak vznešeném obědě jsem si lehl a řekl, teď jest pokoj. Ale i tentokrát jsem se zmýlil. Bylo 10 minut do 4. odpoledne, když se ozvala píšťalka. Tedy jsem vyšel ze stanu, abych zvěděl, co nám zase chtějí říci. Moc toho nebylo. Pouze, že ve čtyři vyjdeme v lehkém výzbroji. Za strašného mručení a klnutí jsme rychle udělali z těch těžkých "packů" lehké a již ve čtyři jsme to zase šlapali zpět na to staré místo do té rokliny. Tam jsme našli již setniny B a C. Tedy zase jsme si klidně posedali a čekali, co bude dále. Asi v pět hodin se tam ozvala strašná palba, a hned setnina B. vyrazila z rokliny ven. My jsme tam čekali, až do soumraku; pak šla setnina C ven a my, ačkoliv se kvapem stmívalo, pořád dřepěli dole. Konečně i na nás to přišlo, ale již za soumraku, kdy jsme vyšli zase na svah a udělali válečnou linii a již ku předu zase se hrnuli. Přední mušku již nebylo ani vidět, neb zde v tuto dobu jest skoro tma. Sotva jsme vyběhli ven z rokliny zastavil nás velitel praporu a řekl, že jest tma a že prý toho necháme. Já myslel, že mrtvice mne raní. Celé odpůldne tam dřepět a konečně jít domů. Klnout se již omrzelo, tedy jsme začli zpívat "Long way to Tipperary." Domů jsme přišli za čiré tmy. Packy a pušky hodili na postele a šli k večeři. Já nevím, jak komu chutnalo, ale já jsem pouze si vzal chléb, máslo, kávu a jablko. Měli jsme dobrou večeři, ale když jsem měl dost toho "Government straight" na den, tedy zajisté jsem měl dost na spánek. Tak jsme prožili ten nejslavnější civilní den — sobotu, dne 20. října. Onehdy zase kanonýři stříleli do půl noci pěkně obloukem přes náš tábor na hory. Začli v 7:30 večer, právě jsem psal dopis, když dali první rány. Já sebou trhl a péro popojelo po papíře a zanechalo stopu v místě, kdy jsem sebou trhl. Byla to krásná podívaná, reflector ozařoval asi na tři míle vše tak bílé jako mléko. Stříleli hoši od 9. polního dělostřelectva asi ze 6 palc. děl, ale náramně dlouhých. Rovně nad stany ovšem v pěkné výši bylo slyšeti to hluboké a též kvílivé "uiuiuiuí" od šrapnelů. Jakmile dopadl, tedy na těch kopcích bylo v tom světle viděti, jak hlína i křoví vylítly vysoko do povětří jako fontána. Pak asi dvě minuty ozvěna bloudila po horách a ozývala se, jako když se žene v dáli bouře. Není to krásné spát a při každé ráně povyskočit na posteli! Inu, jest to "Great life"! Teď zde se mezi pluky upisovalo na "Liberty Bondy" a celkem vojínové zde až podnes upsali přes $900.000. V čele stojí první pěší pluk se $130,000. Naše setnina jest malá a dnes dala $12.000 za bondy. Co se týče rekordu, tedy bude zase první. — Armádní rekord byl posazen 25. pěším plukem měsíc před tím, než jsme my přišli na "range". Náš jeden kaprál udělal 283 body a jeden prostý vojín 284 a ten tudíž posadil record výše. Naše setnina mu koupila za $40 zlatý "Expert rifleman" pin. I jinak jsme silni: 16 "Expert", 17 "Sharpshooters", a 26 "Marksmanů". Jediná C. setnina má stejný počet expertů. Jaký má počet jiných posud nevím. — Teď musím končit, vím, že dopis mnoho zajímati nebude; tedy ukončím s hawaiským "Aloha"! — Se srdečným pozdravem zůstávám Váš — Pvt. Joe Vaculovič, 1st U. S. Inf., Co. D, Schofield Prks., H. I.

* * *

Camp Fuston, 29. října.

Ctěná redakce "Pokroku"!

Dovoluji si Vám napsati pár řádek a budete-li svolni, žádám o laskavé jich uveřejnění. Předem děkuji za laskavé uveřejnění předešlého mého dopisu a za výtisky časopisů, které Jste mi zaslali. — Co se nás týče, máme se dosti dobře a začíná se nám zde líbiti. Cvičení zde skutečně máme dosti a většinou všechno se děje v poklusu, takže někteří hoši jsou nemocni, anebo nohy jim službu vypovídají. Všichni hoši z Omahy jsou přiděleni většinou k dělostřelectvu, takže všechno cvičení se provádí rychle. Někteří hoši byli přeloženi k doplňovacímu sboru (Depot brigade) a zároveň již odejeli do Nového Mexika — dle zprávy, kterou jsem obdržel od J. Plíška. Nás českých hochů jest u pluku 340ho F. A. N. A. několik, jenom že nejsme pohromadě, jsme totiž roztříděni do různých batterií, a každá batterie má svoje kasárna (barraks). Jinak ale scházíme se skoro každého večera a tak jeden druhému sdělujeme svoje denní útrapy a slasti. Počasí jest zde mizerné, neboť včera bylo takové horko, že jsme zde chodili bez blůzy a do rána napadlo 4 palce sněhu a taková zima, že leze až za nehty. Zima skutečně zde je, neboť jsme nebyli ani na cvičišti. V kasárnách jest to to samé; neboť jsou všechny jen tak dosti provisorně stavěny, totiž z prken a hřebíků! Zařizují zde ústí, topení, ale nemáme žádnou naději, leč až někdy na Vánoce, a to, myslím, že zde ani tak dlouho nebudem, neboť zde není vůbec poloha pro cvičení s děly. Na mín. dopis obdržel jsem několik dopisů z různých měst Nebrasky, za které všem zasílatelům srdečně děkuji. Lituji, že musím přestati psát, nikoliv z nedostatku látky ku psaní, ale že mně leze zima za nehty, tak že nemohu ani tužku udržeti, však to ct. redakce pozná, již z toho, jak jest to napsáno. Jakmile zde bude zavedeno topení, budu psáti častěji. Pozdrav na všechny Sokoly, Sokolky a známé. Pozdrav na ct. redakci a personál! — James Rudolph, Battery C, 340th F. A. N. A. Camp Fuston, Kans.

* * *

MODOC, KANS., 3. listopadu 1917. — Ct. red. "Pokroku"! Přiloženou naleznete poukázku, znějící na $5.25, z kteréhožto obnosu podržte $4.50 jako předplatné na "Denní a Nedělní Pokrok", za 25c pošlete nám jako premii "šicí soubor" a zbývajících 50c posílám do vánočního fondu pro naše americké vojíny na bojišti. — Dovoluji si vám dále sděliti, že jsem se jaksi nad tím pozastavil, když jsem četl o těch vánočních dárcích, jež budou prý jenom 30 omažským vojínům poslány a za kterýmž účelem jsou žádáni omažští obyvatelé, aby udali správné adresy svých synů, kteří jsou na vojně. V tomto případě si myslím, že to nebylo spravedlivé, ježto se na vojně mimo z Omahy nalézá více Čechů; na ten účel jsou ale, pokud se domýšlím, zasílány příspěvky z celých Spoj. Států. Proto jsem toho náhledu, že na vánoční dárky pro omažské hochy mělo by se kollektovat pouze v Omaze a ne dále. — Co by si měli rodiče, mimo Omahu, kteří též mají své syny na vojně, pomyslet při takovém opatření? Kdyby se bylo kollektovalo na dárky pro všechny české vojíny, jsem jist, že by se bylo značné příspěvků pro takový účel sešlo. Já sám bych byl zaslal více, kdyby z té sbírky byly zakoupeny vánoční dárky pro všechny, bez rozdílu, české bojovníky. — Dále mám ještě něco na srdci a sice osud té Italie, jejíhož stavu — ovšem dle mého vlastního náhledu — jsou vinni jen zase ti spojenci, kteří dávno věděli, že italské armády potřebují střeliva. Nyní, když Italii potkala katastrofa, tedy spěchají té zemi na pomoc. Zdá se, že spojenci stále chybují, neboť kajser, kdykoliv chce někde zvítězit, odvolá odněkud vojsko, kdežto spojenci nápor svůj spíše zmírní, na místě, aby se zdvojeným úsilím vrhli se na nepřítele. Zkrátka, jak já si myslím, spojenci měli by zahájit silný nápor na všech frontách najednou, tak aby se tam Němci nedostalo času ani příležitosti odvolávat své voje z jedné fronty a na druhou je posílat. Jak to vyhlíží, tedy nežli se Amerika náležitě k úspěšnému boji připraví, někteří spojenci začnou uzavírat mír a Amerika v tom zůstane, přes to ale jsem pevně přesvědčen, že Amerika v této válce za svobodu a práva všeho lidu zvítězí a tomu despotovi jeho přání se nesplní, aby totiž byl — "jeden kajzer na mezi a jeden Bůh na nebi!" — Promiňte, že jsem se tak do toho pustil, však si nemůžete představit, jak mne to všechno zlobí. V úctě —

Jos. Novák.

Ctěný příteli! Díky za zaslané předplatné a příspěvek pro naše americké vojíny. Jedině dovolujeme si vás upozornit, že sbírka do vánočního fondu jest určena pro všechny naše americké vojíny na bojiště a kde pod záštitou Červeného kříže budou všichni, tedy i naši čeští hoši, ať již z Omahy, anebo kdekoliv z Kansasu, či odevšad jinde, bez rozdílu stejnoměrně děleni. Kdežto sbírka, o níž vy se zmiňujete, byla určena pouze pro české vojíny z Omahy a také — až na pouhé dva případy — nikdo více z venkova nepřispěl a mimo to nebylo nikterak míněno na krajany jinde usídlené apelovat a, jak podotýkáme, žádné jiné příspěvky z venkova výhradně pro ten účel nepřišly.

FRANCOUZSKÁ "LÉTAJÍCÍ ŽELVA."

Francouzský pozorovací balon, jenž znám je jako "létající želva." Je to nový druh pozorovacích balonů a je to jedna z prvních fotografií, jež došla do Ameriky.

NĚMECKÝ BOMBOMET, ZHOTOVENÝ ZE DŘEVA.

Tento veliký bombomet získán byl kanadským vojskem při nedávném jeho postupu nedaleko Lensu. Je zhotoven ze dřeva a otocen silným drátem.

Dr. Richtera PAIN Expeller

Pravý přichází v napodobených zde paklíkách. Zamítněte všecky paklíky, jež nejsou opatřené kotvou — obchodní značkou.

35 a 65 centů u lékárníků a přímo

F. AD. RICHTER & CO.

74-80 Washington Street,

New York, N. Y.

Sdružení českých lékařů v Omaze a So. Omaze

DR. ŠRÁMEK J. M.
sev.-záp. roh 8. a Hickory ul.
Tel. Douglas 6645.

DR. KOUTSKÝ JOHN W.,
405 sev. 24. ul., So. Omaha.
Telefon South 142.

DR. NĚMEC CHAS J.,
1316 William ul., Omaha. —
Telefon Douglas 2817.
Operacím se věnuje zvláštní pozornost.

DR. ŠIMÁNEK G. F.,
1262 již. 13. ul., Omaha.
Operacím se věnuje zvláštní pozornost.

DR. OLGA ŠTASTNÝ
522 World-Herald Bldg.
Telefon: Tyler 2634.
Tel. obydlí Dr. Šťastný: Harney 6104
V případě, že by nebylo odpověděno, zavolejte Tyler 1158

Drs. CHALOUPKA a CHALOUPKA.
Zvláštní pozornost věnována ženským nemocem a operacím.
24. a M ul., So. Omaha.

My shora uvedení lékaři dle pravidel lékařské etikety, nejdůrazněji odsuzujeme veškeré ohlašování kteréhokoliv lékaře sama sebe ve kterýchkoliv časopisech svými pacienty, nechť už je to jakýmkoliv způsobem, ať ve zprávách místních nebo osobních. 43-tf

Nejmodernější 38tf
na jižní straně města
Řeznický a Uzenářský závod
vlastní v č. 1401 jižní 15. ul.
CYRILL HROMEK
Výborné uzenářské zboží atd.
Tel. Douglas 1316

☞ **Nejkrásnější druhy hyacinthů, tulipánů a narcissů pro podzimní sázení; též jiné kvetoucí rostliny, jako chrysanthenum, karafiáty a kapradiny dostanete ke koupi u českého zahradníka a květináře ALBERTA HRUBANA, na 29. a Dorcas ul. Telephone: — Skleníky Harney 2286; Residence Harney 3673. — Advertisement 14-**

Lee-Coit-Andreesen HARDWARE CO.
prodává ve velkém
tlačené, vyráběné a lakované plechové náčiní. — Cínový a železný plech a kovové zboží. — Ostnatý drát, hřebíky, nožířské zboží, bicykly, střelné zbraně, náboje a sportovní zboží.
9. and Harney St., Omaha, Neb.